

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XLV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

DE DIVERSIS ANIMARVM RECEPTACVLIS,
DISTINCT. XLV.

*Aug. tract.
49. ad illud
Ioan. 11. La-
zarus ami-
cus noster
dormit, t. 9.*

*Aug. 109.
in Ench.*

*In Ench. ca.
110. conti-
nue.*

Rom. 14. b

PRæterea sciendum est, quod omnes animæ (vt ait Aug.) cum de hoc seculo exierint, diuersas habent receptiones: bonæ habent gaudium, malæ vero tormenta. Sed cum facta fuerit resurrectio, & bonorum gaudium amplius erit, & malorum tormenta grauiora, quando cum corpore torquebuntur. Ex his ostenditur, q̄ maius erit gaudium sanctorum in resurrectione & post, quam fuerit ante: & q̄ diuersa receptacula habebunt animæ sanctorum. De quib. idē Aug. ait, Tempus quod inter hominis mortē & vltimam resurrectionē interpositum est, animas abditis receptaculis continet, sicut vnaquæq; digna est vel requie, vel erumina, pro eo, quod sortita est in carne, dum viueret.

De suffragiis defunctorum.

Nec negandum est, vt ait Aug. defunctorum animas pietate suorum viuētium releuari, cum illis sacrificium mediatori offertur, vel elemosinæ fiunt in Ecclesia. Sed hæc eis tantum profunt, qui cum viuerent, hæc sibi, vt postea possent prodesse meruerunt. Est n. quidā viuendi modus, nec tam bonus, vt non requirat ista post mortem: nec tam malus, vt ei non profint ista quidquā. Est vero talis in bono, vt ista non requirat: & est rursus talis in malo, vt nec his valeat, cum hæc vita transierit, adiuuari. Quocirca hic omne meritum comparatur, quo possit post hanc vitam quisquam grauari vel releuari. Nemo a. speret quod hic negligit, cum obierit apud Deum promereri. Non ergo ista quæ pro defunctis commendandis frequentat Ecclesia, illi Apostolice sunt aduersa sententiæ, quæ dictum est. Omnes stabimus ante tribunal Christi, vt referat vnusquisq; secundū ea, quæ per corpus gessit, scil. bona vel mala: quia etiam hoc meritum sibi quisq; cum in corpore viueret, comparauit.

rauit, vt possunt ei ista prodesse: non n. omnibus profunt. Et quare? Non nisi propter differentiam vitæ, quam quisq; gessit in corpore. Cum ergo sacrificia siue altaris, siue quarumcunq; aliarum elemosynarum pro baptizatis omnibus offeruntur: pro valde bonis gratiarum actiones sunt: pro non valde malis, sunt propitiationes. Sed pro valde malis, etsi nulla sunt adiuuata mortuorum, tñ qualescunq; viuorum consolationes sunt. Quibus vero profunt, vel ad hoc profunt, vt sit plena remissio, vel certè vt tolerabilior sit ipsa damnatio, orationibus ergo sanctæ Ecclesiæ, & sacrificio saluari, & elemosynis, quæ pro eorum spiritibus offeruntur, non est dubium mortuos adiuuari: vt cum eis misericordius agatur à Domino, quã eorum peccata meruerunt. Hoc n. à patrib. traditum tota obseruat ecclesia, vt pro eis, qui in cõmunionē corporis & sanguinis Domini defuncti sunt, cū ad ipsum sacrificium loco suo commoretur, oretur, ac pro illis quoq; id offerre cõmemoretur. Nō est ergo ambigendum ista prodesse defunctis: sed talibus qui ita vixerunt ante mortē, vt possint eis hæc utilia esse post mortē. Nam qui sine fide operante per dilectionē, eiusq; sacramētis, de corpore exierunt, frustra illis à suis huiusmodi pietatis officia impenduntur: cuius dum hic essent, pignore caruerunt, nō misericordiam sibi thesaurizantes, sed iram. Non ergo mortuis noua merita comparantur, cum pro eis aliquid boni operantur sui: sed eorum præcedentibus consequētia ista redduntur. Nam istam quisq; finiēns vitā, nisi quod in ea meruerit, non poterit habere post eam. Ecce quib. & qualiter profunt illa, quæ pro defunctis frequentat Ecclesia. Mediocriter malis suffragatur ad pœnæ mitigationē: Mediocriter bonis ad plenam absolutionē: qui non habent tantæ perfectionis merita, vt nō indigeant iuuari per pauperes, quorum

Gal. 5.

Rom. 2. 4

Matth 5. a
Luca 6. c
De verbis
Apost. serm.
17.

est regnum cœlorum, quos ibi fecerunt amicos de
mãmona iniquitatis. Quorundam tanta est perfe-
ctio: vt his adiutoriis nō indigeant: quales sunt A-
postoli & Martyres. Vt n. ait Aug. Iniuria est pro
Martyre orare in Ecclesia, cuius nos debem⁹ ora-
tionibus cōmendari: pro aliis a. defunctis oratur.

De officiis sepultura.

Aug. l. i. de
Ciu. Dei, ca.
12.

De pompis vero exequiarum idem Aug. ita dicit,
Pompa funeris, agmina exequiarū, sumptuosa di-
ligētia sepulturæ, viuorum sunt qualiacunq; sola-
tia, non adiutoria mortuorū, quia si aliquid p̄dest
impio sepultura pretiosa, oberit pio vilis vel nulla.

Luc. 16. f. g

præclaras exequias in cōspectu hominū purpura-
to illi diuiti exhibuit turba famulorū: sed multo
clariore in cōspectu Dñi, vlceroso illi pauperi mi-
nisteriū exhibuit angelorū, qui eum extulerunt nō
in marmoreū tumulum, sed in Abrahæ gremium.
Sit tñ cura mortuos sepeliendi, & sepulchra con-
struēdi: quia hæc in scripturis sanctis inter bona o-
pera deputata sunt: nec solū in corporib. patriar-
charū aliorumq; sanctorū, sed etiam in ipsius Dñi
corpore, qui ista fecerunt laudati sunt. Impleant

Gen. 23. a
Et 35. a. Et
35. b. Et 50. a

igitur homines erga suos officia postremi mune-
ris, & sui humani lenimenta mœroris. Verum illa
quæ adiuuant spiritus defunctorum, scilicet oblatio-
nes, orationes, multo obseruantius procurent.

*De duobus aequè bonis, quorum alter plura post mor-
tem habet auxilia.*

Solet moueri quæstio de duobus, vno diuite, al-
tero paupere, pariter sed mediocriter bonis, qui
prædictis suffragiis indigēt, & meruerunt pariter
post mortem iuuari: pro altero vero, i. pro diuite,
speciales & communes sunt orationes, multaq;
elemosynarū largitiones: pro paupere vero non
sunt, nisi cōmunes largitiones & orationes. Quæ-
ritur ergo, an tantum iuuetur pauper pauciorib;
subsidiis, quantum diues ampliorib;. Si nō pariter
iuua-

iuuatur, nō ei redditur secundum merita. Meruit
n. pariter iuari: quia pariter boni extiterunt. Sī
vero tantum suffragii consequitur pauper, quan-
tum diues: quid contulerunt diuiti illa specialiter
pro ea facta? Sanè dici potest, non ei magis valuis-
se generalia & specialia, quam pauperi sola gene-
ralia suffragia. Et tamen profuerunt diuiti specia-
lia non quidem ad aliud vel magis aliquid, sed ad
idem quod generalia, vt ex plurib. & diuersis cau-
sis vnum perciperetur emolumentum. Potest ta-
men dici aliter, illa plura subsidia contulisse diuiti
celeriores absolutionem, non pleniores.

*Quibus suffragiis iuuabuntur mediocriter boni, qui in
fine inueniuntur.* E

Sed iterum quæritur de aliquo mediocriter bo-
no, qui talib. indigēs suffragiis, in ipso consumma-
tionis articulo cū reliquis migrabit, si saluus fue-
rit: pro eo nō offertur vlti⁹ sacrificium, vel ora-
tio, vel elemosyna: nec habebat tantæ perfectio-
nis merita, quæ his suffragiis non egerēt. Nunquid
ergo saluabitur? Existimo eum quasi per ignem
transeuntem, saluari meritis & intercessionibus
cœlestis Ecclesiæ: quæ pro fidelibus semper inter-
cedit voto & merito, donec impleatur Christus.

1. Cor. 13. a. b.

*Quomodo sancti glorificati audiunt preces supplicantium: &
quomodo intercedunt pro nobis ad Dominum.* F

Sed fortè quæris. Nunquid preces supplicantium
sancti audiunt, & vota postulantiū in eorum noti-
tiā perueniūt? Non est incredibile, animos sancto-
rum, q̄ in abscondito faciei Dei veri luminis illu-
stratione lætantur, in ipsis cōtemplatione ea quæ
foris aguntur intelligere, quātum vel illis ad gau-
dium, vel nobis ad auxilium pertinet. Sicut n. an-
gelis, ita & sanctis qui Dei assistunt, petitiones no-
stræ innotescunt in verbo Dei, q̄ contēplantur, vn-
de & dicuntur angeli orationes & vota nostra of-
ferre Deo: nō quia eum doceāt, sed quia ei⁹ volun-
tatem

Tobia 3. d.

In lib. de orando Deū, siue epi. 121. c. 9. proba vidua to. 2. Tob. 11 c. Aug. lib. 15. de Trin. c. 13.

Matth. 6. d

Epist. 120. honorato, c. 39.

tatem super eis consulunt. Vnde Aug. Angelis, qui sunt apud Deum innotescunt petitiones nostre, ut quodammodo offerant Deo, & de his consulant: & quod Deo iubente implendum esse cognouerint, hoc nobis euidenter vellatenter reportēt, vnde & angelus hominibus ait, Cum oraretis orationem vestram obtuli Deo. Ad omnia quidē scienda sufficit Deo sua perfectio: habet tamē nuntios, i. angelos, non qui ei, quę nescit annuntiēt. Non n. sunt vlla quę nesciat, sed bonum eorum est de operibus suis eius consulere veritatem: & hoc est, quod dicuntur nonnulla nuntiare: non vt ipse ab eis discat, sed vt ab eo ipsi per verbum ei⁹ sine corporali sono nuntiāt, etiam quod voluerit, ab eo missi ad quos voluerit. Totum ab illo per illud verbū eius audientes, i. in eius veritate inuenientes, quid sibi faciēdum quib⁹ & quando nuntiandum sit. Nam & nos orantes eum, non eum docemus: quia nouit, vt ait verbum eius, pater vester quid vobis necessarium sit, priusquam petatis ab eo. Nec ista ex parte cognouit: sed futura omnia temporalia, atq; in eis etiam quid & quando ab illo petitur: fueramus: & quos & de quibus rebus vel exauditurus, vel non exauditurus esset, sine initio ante præsciuit. Non ergo dicitur angelus orationes nostras offerre Deo, quasi Deus non nouerit quid velim⁹, & quo indigeamus: quę omnia antequam fiant, sicut & postquam facta sunt, nouit: sed quia necesse habet rationalis creatura temporales causas ad æternam veritatem referre. siue petendo, quid erga se fiat, siue consulendo quid faciat.

Quod dictum est de angelis, attribuit sanctis animalibus. G

Si a. angeli à Deo per verbum eius discunt petitiones nostras, & quid de his implendū sit, & quid non: Cur non credamus & animas sanctorum Dei faciē contemplantium, in eius veritate intelligere preces hominum, & quę implēdę sint vel nō. Inde est

est, quod Deus dicitur exaudire preces quorundā, non solum quando effectui mancipat, sed etiam quādo innotescit curiæ angelorum, & sanctarum animarum, quid inde futurū sit vel non: & quod cognoscunt in Dei voluntate esse, volunt & ipsi. Adeo enim supernæ volūtati addicti sunt, vt nihil præter eius voluntatē queant velle. Intercedunt ergo ad Deū pro nobis sancti: & merito, dum illorum meritā suffragantur nobis: & affectu, dū vota nostra cupiunt impleri, & tamen non faciunt nisi voluntate Dei implendā didicerint. Oramus ergo vt intercedant pro nobis: i. vt merita eorum nobis suffragentur, & vt ipsi velint bonum nostrum, quia eis volentib. Deus vult, & ita fiet, ex præmissis constat, & cum quibusdam misericordius agit Deus, quam eorū peccata meruerint, sc. cum mediocriter malis, qui suffragijs Ecclesiæ iuuantur.

SI VALDE MALIS DETVR MITI-

gatio pœne.

DISTINCT. XLVI. A

Ed queritur hic de valde malis: vtrum & ipsi in aliqua pœnarum mitigatione Dei misericordiā sentiant, vt minus quam meruerint puniantur? Quidē autumant eos nullam reuelationem pœnæ habituros: quod confirmant Iacobi auctoritatē dicentis: Iudicium sine misericordia fiet illi, qui non fecit misericordiam. Aug. etiam ait, Misericordia hic, iudicium in futuro. Idem distinguens quomodo omnes vię Domini sint misericordia, & veritas ait. Erga sanctos omnes vię Dei misericordia: erga iniquos omnes, veritas: quia & in iudicando subuenit, & ita non deest misericordia: & in miserando id exhibet, quod promisit, ne desit veritas: erga omnes autem quos liberat & condēnat, omnes vię sunt misericordia & veritas: quia vbi non miseretur, vindictę veritas datur. Dicens vbi non miseretur, dat intelligi aliquid à Deo fieri.

Iacob. 2. c.

Versu 5.

Psal. 32.

Matth. 5. In

sine concio-

nis 92. Psal.

118.

vbi